

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ И КЛИМАТ
НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА
2021-2030 г.**

Включващ:

Програма по енергийна ефективност на Столична община, 2021-2030 г.

**Дългосрочна програма на Столична община за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива,
2021-2030 г.**

**ПРИЛОЖЕНИЕ 2:
SWOT АНАЛИЗ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЕКТОРИТЕ ВКЛЮЧЕНИ В
БАЗОВАТА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ**

Август 2021 г.

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.
л. 243 от вс.л 931

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: SWOT АНАЛИЗ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗБОРА НА МЕРКИТЕ ЗА СМЕКЧАВАНЕ И АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

Сектор	Силни страни (S)	Слаби страни (W)
Сектор „Жилищни сгради“	<ul style="list-style-type: none"> • Столична община може да повлияе за преустановяване на използването на някои горива чрез административни мерки • Столична община може да способства осъществяването на проекти в следващите етапи на НПЕЕМЖС чрез административна и техническа помощ за асоциациите на собственици • Районните кметства имат потенциал да работят директно със собствениците на имоти / асоциациите на собственици • Столична община участва в международни проекти за организиране на обучения и комуникационни кампании в подкрепа на сградното обновяване в жилищния сектор 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчна активност при работата с населението при изпълнението на <i>Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</i>, в резултат на което делът на обновените сгради е малък на фона на потенциала в общината. • Недостатъчен технически капацитет на районните администрации • Неяснота за условията по евентуално продължение на НПЕЕМЖС
„Сгради от третичния сектор“	<ul style="list-style-type: none"> • Столична община може да повлияе за преустановяване на използването на някои горива чрез административни мерки 	<ul style="list-style-type: none"> • Столична община не може да влияе пряко върху осъществяването на мерки за намаляване на емисиите в сектора, а същевременно делът на емисиите на ПГ от този сектор е голям спрямо общото ниво на емисиите.
Сектор „Общински сгради“	<ul style="list-style-type: none"> • Развитието на сектора и изпълнението на проекти и мерки за намаляване на емисиите е изцяло под контрола на СО. • При общинските сгради, въпреки изпълнените до момента мерки, все още съществува значителен потенциал за повишаване на енергийната ефективност. 	<ul style="list-style-type: none"> • Много сгради до момента са обновени до не много високи нива на енергийна ефективност, което може да направи осъществяването на допълнителни мерки в тези сгради финансово неизгодно, тъй като част от потенциалните енергийни спестявания вече са реализирани. • Няма практика да се изисква разглеждане на различни пакети от мерки и определяне на финансово най-ефективното решение в рамките на целия жизнен цикъл при възлагането на обследвания за енергийна ефективност. • Не са създадени условия за извършване на мониторинг на енергопотреблението в обновените сгради, включително и по отношение на произведената енергия от ВЕИ.

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.
л. 244 от вс.л 931

Сектор	Силни страни (S)	Слаби страни (W)
Сектор „Транспорт“	<ul style="list-style-type: none"> • СО осъществява пряк контрол върху развитието на обществения и общинския ведомствен транспорт; • Макар и косвено, СО може да влияе и върху развитието на частния транспорт посредством административни мерки. • Одобреният <i>План за устойчива градска мобилност</i> предвижда изпълнението на редица дейности, които ще повлияят за намаление на емисиите на ПГ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Въпреки реализираните редица проекти в сектора на обществения транспорт, емисиите на парникови газове все още нарастват, макар и с по-бавни темпове в сравнение с другите подсектори на транспорта. • Нарастването на дела на използване на електрическа енергия в транспорта води да увеличаване на емисиите на парникови газове при националния електроенергиен микс в периода на действие на ПДУЕР.
Сектори „Отпадъци“*	<ul style="list-style-type: none"> • Столична община е реализирала много дейности в областта на управлението на отпадъците от 2007 г. насам, които водят до намаление на количеството на депонираните ТБО, което ще доведе до намаление на емисиите на ПГ през 2030 г. 	<ul style="list-style-type: none"> • Не се събира информация за количество на уловения и изгорен във факел метан, което не позволява да се отчете ефектът по отношение на намалението на емисиите на ПГ.
Сектор “Външно обществено осветление“	<ul style="list-style-type: none"> • Развитието на сектора и изпълнението на проекти и мерки за намаляване на емисиите е изцяло под контрола на СО. • В системата за външно обществено осветление на СО на този етап съществува значителен потенциал за повишаване на енергийната ефективност. 	<ul style="list-style-type: none"> • Неминуемото изграждане на нови участъци от системата за външно обществено осветление ще е свързано с генериране на нови количества емисии на ПГ, което ще намали ефекта от мерките за модернизация на съществуващото осветление.
Сектор „Промисленост и строителство“	<ul style="list-style-type: none"> • До 2018 г. в сектора вече е постигнато намаление на емисиите близо 40%. 	<ul style="list-style-type: none"> • Столична община не може да влияе пряко върху осъществяването на мерки за намаляване на емисиите в сектора, а същевременно делът на емисиите на ПГ от този сектор е голям спрямо общото ниво на емисиите.

СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.

л. 245 от вс.л 931

Сектор	Възможности (О)	Заплахи (Т)
Сектор „Жилищни сгради“	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Националната дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.</i> предвижда обновяване на над 60% от жилищните сгради до високи нива на ефективност и осигуряването на финансови инструменти за осъществяване на обновяването. • Проведената <i>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</i> създаде в обществото по-голяма заинтересованост и разбиране по отношение на важноста на сградното обновяване. • В рамките на проекта за <i>План за възстановяване и устойчивост на България</i>, правителството обяви, че ще бъдат отделени 4,5 млрд. лева за проекти за енергийна ефективност, от които над 1,6 млрд. ще са насочени за обновяване на жилищните сгради • Извършени са редица изследвания във връзка с продължаване на <i>Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</i>, което дава основание да се очаква, че ще има такова продължение. • С приемането на <i>Зелената сделка</i>, и комуникацията „<i>Обновителна вълна</i>“ (<i>Renovation Wave</i>), Европейската комисия поставя нови още по-високи цели по отношение на намалението на емисиите на ПГ и на енергийната ефективност и използването на енергия от ВИ, които ще намерят отражение в изменението на европейските регламенти и директиви, а оттам и в националното законодателство в областта. По-високите нормативни изисквания по отношение на енергийната ефективност на сградите постепенно ще се отрази по отношение на ефективността на сградния фонд като цяло. • Комуникацията „<i>Обновителна вълна</i>“ (<i>Renovation Wave</i>) на ЕК предвижда промени на ДЕХС, с които да бъдат въведени минимални изисквания към енергийните характеристики при сградно обновяване. В проекта за 	<ul style="list-style-type: none"> • 100%-вото безвъзмездно финансиране за всички домакинства, предложено в <i>Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради</i>, създаде нереалистични нагласи у населението, че държавата следва да обновява жилищните сгради без финансово участие на собствениците. • При потенциално въвеждане на изискване за съфинансиране, предвид раздробената собственост в многофамилните жилищни сгради и обитаването на една и съща сграда от хора с различен социален статус, за собствениците с малки възможности е необходимо да се предложи диференцирано решение за подпомагане във връзка с обновяването на жилищните сгради. • Изискването относно задължителното строителството на нови сгради, които да отговарят на националната дефиниция за сгради с близко до нулево потребление на енергия, произтичащо от текста на Директивата за енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), на този етап е записано в Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, все още не е въведено в нормативната уредба. • Все още не съществуват финансови механизми, които да осигуряват добри условия за получаване на кредити с цел изпълнение на потенциално изискване за съфинансиране от страна на собствениците, особено при многофамилните жилищни сгради

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.
л. 246 от вс.л 931

Сектор	Възможности (О)	Заплахи (Т)
	<p><i>План за възстановяване и устойчивост на България, минималният клас на обновяване е „В“</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Очаква се въвеждането на задължителна паспортизация на всички сгради през 2022 г., като сертификатът за енергийните характеристики, ведно с предписаните за изпълнение мерки, ще е неотменна част от сградния паспорт 	
„Сгради от третичния сектор“	<ul style="list-style-type: none"> С приемането на <i>Зелената сделка</i>, и комуникацията „Обновителна вълна“ (Renovation Wave), Европейската комисия поставя нови още по-високи цели по отношение на намалението на емисиите на ПГ и на енергийната ефективност и използването на енергия от ВИ, които ще намерят отражение в изменението на европейските регламенти и директиви, а оттам и в националното законодателство в областта. По-високите нормативни изисквания по отношение на енергийната ефективност на сградите постепенно ще се отрази по отношение на ефективността на сградния фонд като цяло. Очаква се въвеждането на задължителна паспортизация на всички сгради през 2022 г., като сертификатът за енергийните характеристики, ведно с предписаните за изпълнение мерки, ще е неотменна част от сградния паспорт В рамките на Декарбонизационния фонд, предвиден в <i>Националната дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.</i> и изрично упоменат в <i>Плана за възстановяване и устойчивост на България</i>, се предвижда специален компонент за обновяване на сгради с обществено предназначение 	<ul style="list-style-type: none"> Досега липсват целенасочени на комуникационни кампании насочена към повишаването на енергийната ефективност и използването на енергия от ВИ за сектора. Изискването за обследвания за енергийна ефективност за сгради с РЗП над 250 кв.м. и изпълнението на предписаните мерки в законоустановените срокове не се контролира стриктно Изискването относно задължителното строителството на нови сгради, които да отговарят на националната дефиниция за сгради с близко до нулево потребление на енергия, произтичащо от текста на Директивата за енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), на този етап е записано в Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, все още не е въведено в нормативната уредба. В <i>Националната дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.</i> се предвижда обновяване на малко над 16% от сградите с обществено предназначение – публична и частна собственост, което е крайно недостатъчно
Сектор „Общински сгради“	<ul style="list-style-type: none"> Предвид налаганите политики от ЕК изразени в <i>Зелената сделка</i> в периода на действие на ПДУЕК се очаква да бъдат достъпен за общините значим финансов ресурс за „дълбоко обновяване“ на общински сгради. По-високите нормативни изисквания по отношение на енергийната ефективност на сградите се очаква, че ще 	<ul style="list-style-type: none"> На този етап все още няма яснота за разпределението на средствата по „Зелената сделка“ Изискването относно задължителното строителството на нови сгради, които да отговарят на националната дефиниция за сгради с близко до нулево потребление на енергия, произтичащо от текста на Директивата за

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.

л. 247 от вс.л 931

Сектор	Възможности (О)	Заплахи (Т)
	<p>бъдат съобразени и при обновяването на общинските сгради.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Очаква се старта на процедура за подаване на проектни предложения за енергийна ефективност на сградите в рамките на Финансовия механизъм на ЕИП, в която приоритетно ще бъдат финансирани проекти за енергийноефективно обновяване на общински сгради • В рамките на Декарбонизационния фонд, предвиден в <i>Националната дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.</i> и изрично упоменат в <i>Плана за възстановяване и устойчивост на България</i>, се предвижда специален компонент за обновяване на сгради с обществено предназначение 	<p>енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), на този етап е записано в Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, все още не е въведено в нормативната уредба.</p> <ul style="list-style-type: none"> • В <i>Националната дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.</i> се предвижда обновяване на малко над 16% от сградите с обществено предназначение – публична и частна собственост, което е крайно недостатъчно
Сектор „Транспорт“	<ul style="list-style-type: none"> • Частният автомобилен парк постепенно се обновява с нови по-ефективни и по-екологични автомобили. • Наблюдава се, че все повече хора използват велосипеден транспорт и индивидуални електрически превозни средства • Изпълняват се пилотни проекти и инициативи за ограничаване на автомобилния трафик в централни райони на София в летните месеци • Промяната на общественото мнение в посока ограничаване на замърсяващи транспортни средства може да се стимулира с помощта на редица активни граждански движения и НПО • Съществуват възможности за реализиране на проекти за производство на електроенергия от ВИ за собствено потребление с цел оползотворяването ѝ в системата на обществения транспорт 	<ul style="list-style-type: none"> • Основният дял на всички емисии на ПГ в сектор „Транспорт“ е на частния и транспорт. Същевременно на този етап няма достъп до надеждни данни за потреблението на горива и енергия в частния транспорт, които евентуално би могло да се получат от базата данни за годишните техническите прегледи на автомобилите. Поради това на настоящия етап не може да се отчете ефектът по отношение на намалението на емисиите на ПГ от мерки, засягащи частния транспорт. • Икономическата криза, предизвикана от глобалната пандемия от COVID-19, може да забави прехода към по-екологични превозни средства
Сектори „Отпадъци“*	<ul style="list-style-type: none"> • „Софийска вода“ АД има изградена инсталация, с която оползотворява метана от отпадъчните води и производството на „зелена“ електрическа енергия, което покрива вече 100% от собствени нужди на ПСОВ Кубратово. Предвиждат се инвестиции, които ще 	<ul style="list-style-type: none"> • Генериране на по-голямо количество неретицируеми отпадъци поради увеличено използване на медицински предпазни средства и индивидуални опаковки на потребителски стоки вследствие на пандемията от COVID-19

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение № 1 към Решение № 812 по Протокол № 44/16.12.2021г.
л. 248 от вс.л 931

Сектор	Възможности (О)	Заплахи (Т)
	<p>позволят инсталацията да произвежда по-голямо количество „Зелена“ електрическа енергия.</p>	
Сектор “Външно обществено осветление“	<ul style="list-style-type: none"> • Добре развити технологии, които позволяват да се постигнат значителни намаления на емисиите; • Ценовите равнища на пазара позволяват изпълнението на мащабни проекти; • Възможно е да се привлекат средства за изпълнение на проекти в сектора чрез фондовете към „Зелената сделка“ на ЕК. • Секторът е идентифициран като приоритетен в <i>Плана за възстановяване и устойчивост на България</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • Делът на емисиите от сектора спрямо общото ниво на емисиите на ПГ е малък и не може да се очаква особено значим принос за общото намаление на емисиите. • При уличното осветление е трудно да се замени конвенционалната електроенергия с електроенергия, произведена от ВИ за собствено потребление, поради специфичния режим на потребление и все още високите разходи за съхранение на енергия.
Сектор „Промишленост и строителство“	<ul style="list-style-type: none"> • Технологична модернизация, свързана с повишаването на конкурентоспособността на предприятията, неминуемо води и до повишаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на ПГ. • Наличието на клъстерни промишлени зони благоприятства създаването на енергийни кооперативи за производство и споделено потребление на енергия от ВИ. • Въпреки че, пандемията от COVID 19 се явява силно негативен фактор както за здравето на хората, така и за икономиката като цяло, по отношение на емисиите на ПГ този фактор спомага за тяхното намаляване. • Секторът е идентифициран като приоритетен в <i>Плана за възстановяване и устойчивост на България</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • На този етап все още няма яснота за разпределението на средствата по ОП „Конкурентоспособност“, която се явява основен двигател за модернизацията на промишлените предприятия • Все още няма подходяща законовата рамка за създаване на енергийни кооперативи на национално равнище. • Досега липсват целенасочени на комуникационни кампании насочена към повишаването на енергийната ефективност и използването на енергия от ВИ за сектора. • Икономическата криза, предизвикана от глобалната пандемия от COVID-19, може да забави модернизацията на промишлеността и прехода към по-екологични производствени технологии